

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0074/2011

24. 3. 2011

ZPRÁVA

o správě a řízení finančních institucí
(2010/2303(INI))

Hospodářský a měnový výbor

Zpravodaj: Ashley Fox

Navrhovatelka stanoviska (*): Alexandra Thein, Výbor pro právní záležitosti

(*): Postup s přidruženými výbory – článek 50 jednacího řádu

RR\862122CS.doc

PE454.525v05-00

CS

Jednotná v rozmanitosti

CS

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI	11
STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ	17
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	21

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o správě a řízení finančních institucí (2010/2303(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/76/EU ze dne 24. listopadu 2010, kterou se mění směrnice 2006/48/ES a 2006/49/ES, pokud jde o kapitálové požadavky na obchodní portfolio a resekuritizace a o dohled nad zásadami odměňování¹,
- s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru a stanoviska Výboru pro právní záležitosti a Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (A7-0074/2011),

Přístup

1. vítá zelenou knihu Komise a možnost zdokonalit strukturu podnikového řízení v celé EU;
2. zdůrazňuje, že řádné fungování vnitřního trhu závisí na stabilitě finančního systému a – v souvislosti s tím – na důvěře, kterou evropští občané a spotřebitelé chovají k finančním institucím a transakcím; konstatuje, že dosavadní systémy odměňování vedly ke vzniku nepřiměřených struktur;
3. je si vědom skutečnosti, že po skončení finanční krize se jasně ukázalo, že kvalita ochrany spotřebitelů a záruk v odvětví finančních služeb vyžaduje hmatatelné a rozhodné zlepšení, především pak v oblasti sledování a dohledu;
4. domnívá se, že finanční odvětví musí odpovídat potřebám reálné ekonomiky, přispívat k udržitelnému růstu a projevat co největší společenskou odpovědnost;
5. konstatuje, že v průběhu nedávné finanční krize řada finančních institucí na celém světě selhala, za což daňoví poplatníci draze zaplatili; domnívá se, že Komise činí správně, když chce přezkoumat veškeré možné příčiny selhání finančních institucí s cílem zabránit vzniku další krize;
6. poukazuje na nedostatek úcty k hodnotám a na nízkou morálku některých subjektů na finančních trzích a institucí; zdůrazňuje, že finanční trhy a instituce musí v rámci své sociální odpovědnosti zohledňovat zájmy všech zúčastněných stran, včetně svých klientů, akcionářů a zaměstnanců;
7. poukazuje na to, že americký zákon Sarbanese-Oxleyho nebyl při ochraně amerických institucí v průběhu finanční krize úspěšný a zároveň vedl ke zvýšení nákladů všech kótovaných společností, zejména malých a středních podniků, spojených s dodržováním jeho ustanovení, omezil konkurenceschopnost a bránil vytváření nových kótovaných společností; zdůrazňuje, že současná hospodářská situace a potřeba růstu si vyžadují

---

¹ Úř. věst. L 329, 14.12.2010, s. 3.

vyhnout se efektu „Sarbanes-Oxley“ v EU;

8. konstatuje, že se struktury podnikového řízení v celé Evropské unii značně liší, stejně jako se liší přístup členských států k jejich regulaci; uznává, že „univerzální“ přístup by nebyl účelný a vedl by k omezení konkurenceschopnosti finančních institucí; poznamenává, že orgány dohledu v členských státech těmto různým přístupům rozumí a v mnoha případech mají nejlepší předpoklady k tomu, aby rozhodovaly podle zásad EU; zdůrazňuje však, že pro zajištění dobré správy ve finančním odvětví v EU jsou nutné přísné minimální standardy;
9. uznává, že oblast podnikového řízení se neustále vyvíjí; domnívá se, že je vhodný přiměřený přístup kombinující cílenou regulaci založenou na principech a flexibilní metodu dodržování předpisů či poskytnutí vysvětlení týkajícího se jejich nedodržování ve formě kodexů osvědčené praxe na rovnocenném základě; zdůrazňuje, že je však nutné ji doplnit o pravidelné externí přehodnocení a vhodný regulační dohled;
10. domnívá se, že v jiných oblastech však může být vhodnější postup posíleného dodržování předpisů či poskytnutí vysvětlení týkajícího se jejich nedodržování s kontrolou s použitím specifických právních předpisů a s hloubkovějšími kontrolami dodržování nebo varianta tohoto postupu a že je nutné kvalitativní i kvantitativní hodnocení, aby se dodržování nezměnilo v pouhé odškrtnutí bodů;
11. požaduje, aby Komise u veškerých návrhů, o nichž uvažuje v souvislosti se zdokonalením podnikového řízení, provedla hodnocení dopadu s ohledem na jejich rentabilitu, které by se soustředilo na nutnost zachovat sílu, stabilitu a konkurenceschopnost finančních institucí tak, aby byly schopny přispívat k hospodářskému růstu se zohledněním dopadu, který by mělo nevyužití regulace na finanční stabilitu a reálnou ekonomiku;

Rizika

12. konstatuje, že některé finanční instituce a orgány dohledu nejsou schopny si uvědomit, že k finanční krizi přispěla i povaha, rozsah a složitost rizika, které podstoupily; domnívá se, že hlavním zásadním prvkem pro prevenci budoucí krize je účinné řízení rizik;
13. vyzývá k tomu, aby ve všech finančních institucích byl vytvořen účinný systém podnikového řízení s odpovídajícím řízením rizik, dodržováním pravidel, interním auditem (a v případě pojišťovatelů s pojistně matematickými funkcemi), strategiemi a politikami, postupy a procedurami;
14. zdůrazňuje, že k tomu, aby byl finanční sektor schopen poskytovat likviditu, podporovat konkurenceschopnost a napomáhat hospodářskému růstu a tvorbě pracovních míst, musí podstupovat určité riziko, které je tomuto odvětví vlastní; dokonalé pochopení a posouzení rizika ze strany správní rady je naprosto nezbytné k tomu, aby bylo možné se v budoucnosti vyhnout další finanční krizi;
15. žádá, aby byly povinně vytvořeny výbory pro řízení rizik nebo obdobné orgány, a to na úrovni správní rady pro všechny ekonomicky důležité finanční instituce a na úrovni správní rady mateřské společnosti pro všechny ekonomicky důležité finanční skupiny; orgány dohledu EU by měly po konzultaci s příslušnými vnitrostátními orgány vytvořit

kritéria pro „vhodné osoby“ a postupy pro místa vyšších úředníků a pro všechny osoby zabývající se riziky, které by finanční instituce uplatňovala, a vnitrostátní orgány by zajišťovaly dodržování těchto kritérií;

16. je toho názoru, že úkolem výboru pro řízení rizik nebo jiného ekvivalentního orgánu by mělo být zajišťování dohledu a poskytování poradenství správní radě, které by se týkalo rizik, jimž je daná finanční instituce v současné situaci vystavena, a že by měl dále poskytovat rady ohledně budoucí strategie v oblasti řízení rizik, včetně strategie hospodaření s kapitálem a likviditou, a to s přihlédnutím k hodnocení finanční stability, které vypracovaly orgány dohledu a národní banky;
17. zdůrazňuje, že za řízení rizik v konečném důsledku zodpovídá správní rada, která musí rovněž nést odpovědnost za prokázání dodržování pravidel a za formulaci plánů na oživení;
18. zdůrazňuje, že závazkem věrnosti členů správní rady k jejich instituci je dlouhodobě zaměřená a udržitelná podniková strategie, díky níž by nemělo být možné podstupovat nepřiměřená rizika;
19. domnívá se, že společnosti by měly stanovit interní postup, který by vyhodnotil orgán dohledu a jehož cílem by bylo řešit veškeré spory, k nimž by mohlo dojít mezi jejich odděleními řízení rizik a provozními odděleními; kromě toho by měla mít správní rada povinnost informovat orgány dohledu o všech vážných rizicích, jež jsou jim známa;
20. přimlouvá se za vytvoření kanálů sloužících k informování výboru pro řízení rizik nebo externích orgánů dohledu o tom, že v podniku dochází k vnitřním konfliktům nebo že jsou uplatňovány nepřiměřené postupy, také s přihlédnutím k tomu, že postupy se někdy odchyľují od podnikové politiky a vedení podniku není o skutečných postupech vždy informováno;
21. poukazuje na to, že systém komunikace mezi subjektem pro řízení rizik a správní radou je třeba zlepšit zavedením postupu, jenž by umožňoval obrátit se v zájmu vyřešení konfliktů či problémů na vyšší místa;
22. zdůrazňuje, že ředitel pro rizika (CRO) by měl mít přímý přístup ke správní radě společnosti; aby nebyla ohrožena jeho nezávislost a objektivita, rozhoduje o jeho jmenování a propuštění celá správní rada;
23. navrhuje také, aby byly vytvořeny postupy pro zápis v případě, kdy je názor výboru pro řízení rizik zamítnut, a tento zápis by měl být poskytnut auditorům a orgánům dohledu;
24. poukazuje na směrnici o transparentnosti, podle níž musejí instituce v rámci přehledu své činnosti zveřejnit hlavní rizika, a na čtvrtou směrnici v oblasti práva obchodních společností, která vyžaduje, aby instituce podávaly informace o systémech vnitřní kontroly rizik ve vztahu k účetnímu výkaznictví; konstatuje, že finanční instituce by měly být povinny zveřejňovat plány na obnovu a zprávy orgánu dohledu týkající se těchto plánů;
25. je toho názoru, že finanční instituce by měly být povinny vypracovat každoročně zprávu,

pokud možno co nejméně administrativně náročnou, která by se týkala adekvátnosti a funkčnosti systému vnitřní kontroly, a správní rada by měla být povinna tuto zprávu přijmout; dále je toho názoru, že odpovídající část každoroční kontrolní zprávy by měla být svěřena externím auditorům; je však třeba vyvarovat se v EU efektu „Sarbanes-Oxley“;

26. domnívá se, že by se ve finančních institucích mělo více dbát na provádění opatření, která zvyšují informovanost o rizicích, neboť větší povědomí o rizicích na všech úrovních podniku – a to i mezi pracovníky – má rozhodující význam pro lepší řízení rizik;
27. souhlasí s tím, že je nezbytné posílit na úrovni EU opatření, jež zabraňují střetu zájmů, a to za účelem zachování objektivitu a nezávislosti úsudku členů správních rad v sektorech zabývajících se bankovníctvím, obchody s cennými papíry a pojišťovnictvím;

Správní rady

28. žádá, aby orgány dohledu EU po konzultaci s příslušnými vnitrostátními orgány vypracovaly kritéria kompetence pro test zaměřený na nalezení „vhodné osoby“, který by hodnotil, zda je určitá osoba vhodná, s ohledem na povahu, složitost a velikost finanční instituce; orgány dohledu musejí svou činnost spojenou s hodnocením a schvalováním těchto osob vykonávat včas a efektivně s řádným ohledem na stanovisko regulovaných podniků; pro hlavní a systémově důležité finanční instituce by měly orgány dohledu provádět hloubkovou kontrolu týkající se vhodnosti, odborných znalostí a rozmanitosti zkušeností ředitelů, a to jak jednotlivě, tak i kolektivně, a měly by kontrolovat jejich vhodnost, pokud jde o jmenování, a u ředitelů kontrolu týkající se širšího složení správního orgánu a jejich časových závazků s ohledem na jejich ostatní činnosti;
29. požaduje, aby Komise vypracovala právní předpisy, které by požadovaly, aby správní rady velkých finančních institucí podléhaly pravidelnému externímu hodnocení zaměřenému nejen na zajištění vysokých standardů činnosti jednotlivých členů rady, ale také na to, aby rada jako celek a její výbory byly schopny uskutečňovat strategické cíle instituce a řídit rizika; žádá, aby velké finanční instituce ve svých výročních zprávách potvrdily, že provedly toto hodnocení, uvedly jména externích hodnotitelů a popis rozsahu hodnocení a potvrdily, že jednaly podle jejich doporučení; požaduje, aby orgán ESMA vypracoval po konzultaci s představiteli odvětví, akcionářů a regulačních orgánů pokyny pro rozsah tohoto hodnocení;
30. navrhuje, aby se finanční instituce mohly dobrovolně rozhodnout pro to, že nechají vypracovat hodnocení fungování správní rady externím hodnotitelem;
31. domnívá se, že funkce výkonného ředitele nesmí být spojena s funkcí předsedy správní rady, konstatuje však, že mohou nastat určité okolnosti, kdy může být spojení těchto funkcí krátkodobě nezbytné; důrazně také připomíná, že řízení podniku a politiky odměňování musí respektovat a podporovat zásady stejných mezd a rovnosti v odměňování mezi ženami a muži, které jsou stanoveny ve Smlouvách a ve směrnicích EU;
32. zastává názor, že všichni členové správní rady v monistickém i dualistickém systému by měli mít aktuální a příslušnou odbornou kvalifikaci, znalosti a zkušenosti, včetně oblasti

finančnictví, aby mohli společně řídit finanční podnik; požaduje, aby všechny hospodářsky významné finanční instituce měly členy správní rady bez výkonných pravomocí; domnívá se však, že členové správních rad všech finančních institucí by měli mít nejrůznější zkušenosti, znalosti a charakter, aby tak mohli uskutečňovat zdravé a obezřetné řízení, a že jejich jmenování by mělo probíhat na základě zásluh;

33. zdůrazňuje, že větší různorodost složení správních rad sníží ve finančním odvětví riziko vzniku krize a přispěje k hospodářské stabilitě; vyzývá Komisi, aby předložila plán pro postupné dosažení větší rozmanitosti z hlediska pohlaví, který by měl zaručit, aby ve správních radách finančních institucí byla obě pohlaví zastoupena nejméně 40 %, a aby zajistila splnění tohoto cíle v dohledné době a dále aby zvážila přijetí opatření k posílení odborné, sociální a kulturní různorodosti;
34. zdůrazňuje, že větší různorodostí členů rad se pravděpodobně zvýší úroveň jednání a rozhodování;
35. zdůrazňuje, že je důležité, aby ve správní radě zasedali i zástupci zaměstnanců, zejména kvůli tomu, že mají dlouhodobý zájem na udržitelném řízení podniku, i proto, že mají zkušenosti a znají vnitřní strukturu podniku;
36. domnívá se, že finanční instituce a finanční orgány ve veřejném vlastnictví musí zajistit otevřený a nezávislý postup jmenování;
37. zdůrazňuje, že členové správní rady musí věnovat dostatek času výkonu svých povinností, k nimž by měly orgány dohledu EU vypracovat pokyny a které musí kontrolovat správní rada a orgány dohledu v jednotlivých členských státech;
38. je toho názoru, že by měl platit předpoklad, že nikdo nesmí být členem nadměrného počtu správních rad různých finančních skupin;
39. žádá, aby byla účinným způsobem uplatňována pravidla týkající se konzultací a účasti zaměstnanců zvolených v rámci směrnice 2001/86/ES, kterou se doplňuje statut evropské společnosti;
40. je toho názoru, že vedoucí pracovníci a členové správních rad by měli nést reálnou a osobní odpovědnost a ručit za zavádění a uplatňování zásad správy a řízení na všech úrovních společnosti/korporace;
41. domnívá se, že je nezbytné zavést na evropské úrovni jasně definovanou minimální normu, pokud jde o odpovědnost členů správních rad ve finančních institucích;
42. bere na vědomí, že Evropskou centrální banku, Evropskou investiční banku, Evropský investiční fond i centrální banky všech členských států řídí na pozici guvernérů muži; konstatuje, že na řídicích pozicích v centrálních bankách členských států a ve finančních institucích je v současné době zastoupeno jen velmi málo žen;
43. domnívá se, že členové správních rad by měli mít obecnou povinnost péče a hlášení závažných rizik orgánům dohledu;

44. vyzývá Komisi a členské státy, aby v souvislosti se jmenováním guvernérů finančních institucí a orgánů Evropské unie přijaly opatření zohledňující vyvážené zastoupení žen a mužů;
45. vybízí Komisi, aby podporovala politiky, které mohou společně ve finančním sektoru pomoci v současném hospodářském prostředí ocenit a zavést vyváženější zastoupení mužů a žen v rozhodovacích orgánech;
46. důrazně připomíná, že řízení podniku a politiky odměňování musí respektovat a podporovat zásady stejných mezd a rovnosti v odměňování mezi ženami a muži, které jsou stanoveny ve Smlouvách a ve směrnicích EU;

Odměňování

47. domnívá se, že politika odměňování musí být založena na dlouhodobých výsledcích jednotlivců a celého podniku, aby se zajistilo, že nepřispívá k nadměrnému riskování, a že politika odměňování ani odměny by nikdy neměly podryvat stabilitu podniku;
48. vítá změny v odměňování, které finanční instituce již zavedly a podle nichž je výplata odměn spojena s dlouhodobým úspěšným obchodováním a bude možná nejdříve po uplynutí tří let; navíc vítá skutečnost, že bude možné požadovat vrácení vyplacených odměn, pokud nebude dosaženo hospodářských cílů;
49. zdůrazňuje, že všechny akciové opce musí být řádně zveřejněny a musí mít lhůtu pro nabytí tohoto práva v délce alespoň tří let; domnívá se, že by měly být více využívány nástroje podmíněného kapitálu spíše než akcie, neboť u nich hrozí menší střet zájmů vzhledem k tendenci zaměřovat se na krátkodobé cíle;
50. konstatuje, že otázkou odměňování ve finančních institucích se zabývá 3. směrnice o kapitálových požadavcích;
51. zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat přísnou politiku odměňování, jak ji stanoví směrnice o kapitálových požadavcích (CRD III) a Solventnost II; očekává, že toto i další již přijatá legislativní opatření budou od ledna 2011 rychle zaváděna do praxe; vyzývá Komisi, aby v roce 2014 zveřejnila hodnotící zprávu;
52. uznává, že strukturální přístupy se u členských států liší; podporuje takové kroky, které posilují správu a řízení společností v závislosti na jejich právní formě, velikosti, povaze, složitosti a modelu podnikání finanční instituce;
53. konstatuje, že používání stávajících doporučení pro odměny ředitelů společností kótovaných na burze není jednotné ani uspokojivé; vyzývá proto Komisi, aby předložila právní předpisy na úrovni EU v oblasti odměňování ředitelů společností kótovaných na burze s cílem zajistit, aby struktura odměňování ve společnostech kótovaných na burze nevybízela k nadměrnému riskování, a také zajistit rovné podmínky v celé EU;
54. zdůrazňuje zejména skutečnost, že akcionáři v současné době nemohou vykonávat a ani nevykonávají řádnou kontrolu politik odměňování ve finančních institucích;

55. trvá na tom, že úplná transparentnost je nezbytná k tomu, aby byli akcionáři schopni vykonávat řádný dohled nad politikou odměňování, a požaduje zejména zveřejnění počtu zaměstnanců v každé instituci, kteří obdrželi odměnu vyšší než 500 000 EUR, v pásmech po nejméně 500 000 EUR;
56. je toho názoru, že akcionáři by se měli podílet na stanovování udržitelných politik odměňování a měli by dostat příležitost vyjádřit své názory ohledně politik odměňování a mít právo odmítnout politiku odměňování stanovenou výborem pro odměňování na valné hromadě;

Orgány dohledu, auditoři a instituce

57. domnívá se, že intenzivní třístranné rozhovory mezi orgány dohledu, (interními i externími) auditory a institucemi by zvýšily pravděpodobnost včasného odhalení závažných či systémových rizik; doporučuje orgánům dohledu, Evropská radě pro systémová rizika, auditorům a institucím zapojit se do otevřené diskuze a častěji pořádat setkání s cílem usnadnit dohled nad oblastí finančnictví; dále doporučuje, aby se konala dvoustranná setkání auditorů a orgánů dohledu hlavních finančních institucí; domnívá se, že je úkolem správní rady a interního auditora, aby zajistili zavedení nezbytných vnitřních kontrol, které by umožnily odhalit systémová rizika, a stanovili postup pro informování rady a orgánů dohledu o těchto rizicích s cílem předejít negativním dopadům;
58. zdůrazňuje, že hlavní úloha auditorů by neměla být nevhodně oslabena řadou úkolů navíc, jako je zkoumání a hodnocení jiných informací než informací týkajících se auditu, které spadají mimo jejich odbornost; domnívá se, že auditoři by měli podat zprávu přímo orgánům dohledu, pokud zjistí něco závažného v souvislosti s dohledem, a měli by se podílet na hodnocení zvláštních kontrol v celém odvětví;
59. trvá na tom, že veřejné orgány, včetně evropských orgánů dohledu a vnitrostátních orgánů dohledu, musí uplatňovat vysoké standardy nezávislosti a ekvivalenty podnikového řízení;

Akcionáři a výroční valná hromada

60. doporučuje, aby se institucionální akcionáři aktivněji zasazovali o to, aby správní rada vhodným způsobem nesla odpovědnost za svou strategii a aby odpovídala dlouhodobým zájmům příjemců;
61. vyzývá k přijetí právních předpisů požadujících, aby všechny osoby oprávněné řídit investice jménem třetích stran v EU veřejně oznámily, zda používají kodex pro správu prostředků (tzv. stewardship code) a zveřejňují podle něj informace, který kodex používají a proč, případně aby zdůvodnily, proč žádný nepoužívají;
62. domnívá se, že v případě významných transakcí nad určitou definovanou adekvátní hodnotu by měl být vyžadován výslovný souhlas akcionářů, příp. by pro ně měl platit požadavek informovat akcionáře před provedením dané transakce, pod podmínkou, že je zapojení akcionářů možné, je respektována zásada důvěrnosti a není ohroženo každodenní fungování finanční instituce; orgán ESMA může vydat po konzultaci s příslušnými vnitrostátními orgány pokyny ohledně vhodné definice hodnoty transakcí;

63. uznává, že je nutné zajistit transparentnost, pokud jde o transakce se spřízněnou stranou, a že významné transakce, které se týkají spřízněné strany, by měly být hlášeny orgánu burzovního dohledu pro kotaci a měly by být doprovázeny přípisem nezávislého poradce, v němž by bylo potvrzeno, že se jedná o poctivou a přiměřenou transakci, nebo by o nich měli hlasovat akcionáři, přičemž spřízněná strana by byla z tohoto hlasování vyloučena; orgán ESMA může vydat po konzultaci s příslušnými vnitrostátními orgány pokyny ohledně vhodné definice hodnoty transakcí;
64. žádá, aby byl každý člen správní rady každoročně povinně volen nebo byly každý rok povinně předkládány žádosti o schválení politiky správní rady nebo schválení její činnosti na výroční valné hromadě s cílem dosáhnout větší odpovědnosti správní rady a podporovat kulturu této větší odpovědnosti;
65. vyzývá k prošetření příčin, které brání účinné kontrole ze strany akcionářů, a k odstranění regulačních překážek přiměřené spolupráce;
66. požaduje, aby bylo zavedeno elektronické hlasování s cílem motivovat akcionáře k tomu, aby se zapojovali do podnikového řízení ve finančních institucích;
67. domnívá se, že všechny veřejné společnosti by měly mít možnost zvolit si ve svých stanovách, zda jejich akcionáři zůstanou v anonymitě nebo mají být jmenovitě identifikováni, a že v druhém případě musí být jejich skutečná identifikace zaručena zákonem;
68. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

1. 3. 2011

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

pro Hospodářský a měnový výbor

ke správě a řízení finančních institucí
(2010/2303(INI))

Navrhovatelka(*): Alexandra Thein

(*) Postup s přidruženými výbory – článek 50 jednacího řádu

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Souvislosti

Cílem zelené knihy je vyvodit ponaučení z celosvětové finanční krize vyvolané úpadkem banky *Lehman Brothers* na podzim roku 2008 a spojené s nepřiměřenou sekuritizací amerických hypotečních dluhů „subprime“. Odolnost finančních institucí a finančního systému celkově a jejich regulace a dohled nad nimi jsou s ohledem na nové nástroje v globalizovaném světě finančnictví předmětem kritického zkoumání, aby se zabránilo opakování podobné situace v budoucnu. Posílení správy a řízení podniků tvoří jádro programu reformy finančních trhů a předcházení krizím, který předložila Komise. V něm zejména konstatuje, že v odvětví finančních služeb je nutné, aby vzhledem k systémové povaze řady subjektů byl při správě a řízení podniku brán ohled na zájmy dalších zúčastněných stran (vkladatelů, spořitelů, majitelů životních pojistek atd.) a na stabilitu finančního systému.

Přístupy pojednané v zelené knize mají provázet a doplňovat přijatá nebo plánovaná legislativní opatření k posílení finančního systému, a to především v souvislosti s reformou evropské struktury dohledu, se směrnicí o „kapitálových požadavcích“ (CRD III), se směrnicí o solventnosti II pro pojišťovny, s novým uspořádáním režimu pro subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) a s předpisy týkajícími se správců alternativních investičních fondů (AIFM). Uvedená zelená kniha se zaměřuje na úzké pojetí správy a řízení podniku, které zahrnuje externí auditory. Důležitými obširnějšími aspekty problematiky správy a řízení, např. oddělením funkcí uvnitř finančních institucí, funkcí vnitřní kontroly a nezávislosti účetnictví, se zelená kniha nezabývá.

Stanoviska navrhovatelky

Skutečnost, že subjekty ve finančnictví podstupují finanční rizika, je pro toto odvětví charakteristická a nezbytná k tomu, aby mohly dosáhnout obchodních úspěchů i plnit své funkce v rámci celého hospodářství. Je v zájmu evropských občanů, aby tyto funkce nebyly narušeny ve větší míře, než je nezbytné k tomu, aby se v obecném zájmu dařilo předcházet systémovým krizím. K objasnění těchto souvislostí slouží také zjištění, že musí existovat řádný stav platební neschopnosti finančních institucí, pokud nebude znamenat systémové riziko a nevyvolá na trhu prostřednictvím finančních propojení dominový efekt.

Navrhovatelka vnímá jako základní a zásadní úkol nutnost dosáhnout ve finančních institucích v porovnání s minulostí většího řádu a kultury v rámci maximálně odpovědného, udržitelného řízení rizik a dohledu nad nimi.

Této výzvě, která je důležitá a současně složitá, je třeba čelit pomocí souboru opatření s přímým či nepřímým účinkem. V minulém roce již bylo na evropské a vnitrostátní úrovni přijato mnoho takových opatření, zejména v oblasti odměňování vedoucích pracovníků. Vědecké studie kromě toho ukazují, že opatření s cílem profesionalizovat správní rady a zvýšit v mnoha směrech jejich různorodost jsou oprávněná a mají slibný potenciál. Stanovení odpovědnosti a závazků členů správních rad musí být jednak jasně definováno, jednak musí být po obsahové stránce provedeno s určitou prozíravostí, aby to finančním institucím neznemožnilo využívat žádoucím způsobem obchodní příležitosti či aby to neohrozilo kvalitu dostupného personálu.

Jako další stěžejní úkol vnímá navrhovatelka potřebu odstranit krizové faktory v souvislosti s různými aspekty problematiky střetu zájmů nebo je alespoň omezit.

Pokud jde o konflikty mezi úvěrovým a investičním bankovníctvím v rámci finančních institucí, zdá se, že možnost zavést právní předpis, na jehož základě by jednotlivé finanční instituce směly vykonávat pouze jednu z těchto dvou funkcí, stojí za úvahu, ale kvůli případné ztrátě účinnosti i v zájmu globální konkurenceschopnosti evropského finančnictví není vhodné ji prosazovat. Jako nezbytná se zdají být nekompromisní opatření za účelem vyloučení možnosti střetu zájmů u osob, které zaujímají stěžejní úlohu v kontrole rizik, zejména v případě členů správních rad.

Jako vhodný model jednotného kodexu EU pro institucionální investory poslouží kodex osvědčených postupů Spojeného království (UK Stewardship Code).

NÁVRHY

Výbor pro právní záležitosti vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. je toho názoru, že počet mandátů, které smějí členové správních rad finančních institucí současně zastávat, by se měl omezit na tři, přičemž větší počet mandátů v rámci stejné finanční skupiny by měl být počítán jako jeden; toto omezení by se nemělo vztahovat na člena, který vlastní alespoň jednu pětinu základního kapitálu finanční instituce;

2. podtrhuje, že větší různorodost správních rad snižuje riziko vzniku krize a přispěje k hospodářské stabilitě; vyzývá Komisi, aby předložila postupný plán dosažení větší rozmanitosti z hlediska pohlaví, který by měl zaručit, aby ve správních radách finančních institucí byla obě pohlaví zastoupena nejméně 40 %, a aby zajistila splnění tohoto cíle v dohledné době a dále aby prozkoumala možnosti přijetí opatření k posílení odborné, sociální a kulturní různorodosti;
3. zdůrazňuje, že je důležité, aby ve správní radě zasedali i zástupci zaměstnanců, zejména kvůli tomu, že mají dlouhodobý zájem na udržitelném řízení podniku, i proto, že mají zkušenosti a znají vnitřní strukturu podniku;
4. zdůrazňuje, že větší různorodostí členů rad se pravděpodobně zvýší úroveň jednání a rozhodování;
5. poukazuje na to, že u finančních institucí by mělo být předpokladem oddělení funkcí předsedy správní rady a výkonného ředitele, i když mohou nastat situace, kdy je spojení obou funkcí nezbytné jako krátkodobé opatření;
6. navrhuje, aby se finanční instituce mohly dobrovolně rozhodnout pro to, že nechají vypracovat hodnocení fungování správní rady externím hodnotitelem;
7. domnívá se, že kdyby existovala povinnost, aby jeden či více členů výboru pro audit byli zároveň členy výboru pro rizika a naopak, mohlo by dojít k oslabení pravomocí a k nemožnosti soustředit se jen na jediný úkol;
8. zdůrazňuje, že závazkem věrnosti členů dozorčího orgánu k jejich instituci je dlouhodobě zaměřená a udržitelná podniková strategie, díky níž by nebylo možné podstupovat nepřiměřená rizika;
9. poukazuje na to, že předseda výboru pro rizika by měl být odpovědný valné hromadě a že v žádném případě by nemělo být možné, aby jej mohlo propustit vedení společnosti nebo správní rada;
10. je toho názoru, že finanční instituce by měly být povinny vypracovat každoročně zprávu, pokud možno co nejméně administrativně náročnou, která by se týkala adekvátnosti a funkčnosti systému vnitřní kontroly, a správní rada by měla být povinna tuto zprávu přijmout; dále je toho názoru, že odpovídající část každoroční kontrolní zprávy by měla být svěřena externím auditorům; je však třeba se v EU vyvarovat efektu „Sarbanes-Oxley“;
11. domnívá se, že je důležitá efektivní informačně-technická infrastruktura v zájmu zajištění plynulého toku informací relevantních z hlediska možných rizik až do úrovně správní rady; je toho názoru, že rozhodnutí o technických opatřeních ke zvýšení kvality a rychlosti předávání informací správní radě by mělo být ponecháno na finančních institucích a tedy samotné správní radě, s cílem zajistit takový režim, který bude uzpůsoben aktuálním potřebám jednotlivých podniků;
12. domnívá se, že by se ve finančních institucích mělo více dbát na provádění opatření, která zvyšují informovanost o rizicích, neboť větší povědomí o rizicích na všech úrovních

podniku – a to i mezi pracovníky – má rozhodující význam pro lepší řízení rizik;

13. přimlouvá se za vytvoření kanálů sloužících k informování výboru pro rizika nebo orgánů dohledu o tom, že v podniku dochází k vnitřním konfliktům nebo že jsou uplatňovány nepřiměřené postupy, také s přihlédnutím k tomu, že postupy se někdy odchylují od podnikové politiky a vedení podniku není o skutečných postupech vždy informováno;
14. je toho názoru, že ředitelé pro rizika by měli mít v podnikové hierarchii stejné postavení jako finanční ředitelé a že by měli být oprávněni bezprostředně informovat dozorčí orgán finanční instituce; žádá, aby byl na úrovni dozorčího orgánu zřízen výbor pro rizika, který by se zabýval otázkami rizik a dohlížel by na přiměřené uplatňování strategie v oblasti řízení rizik v celé finanční instituci; požaduje, aby byly stanoveny evropské normy pro kvalifikaci ředitelů pro rizika a členů výborů pro rizika s cílem posílit jejich postavení uvnitř finančních institucí;
15. poukazuje na to, že systém komunikace mezi funkcí řízení rizik a správní radou je třeba zlepšit zavedením postupu, jenž by umožňoval obrátit se v zájmu vyřešení konfliktů či problémů na vyšší místa;
16. je toho názoru, že externí auditoři působící ve finančních institucích by v případě, že při kontrole zjistí skutečnosti, které ohrožují existenci instituce, mohou vážně poškodit její rozvoj nebo které svědčí o závažném porušení předpisů týkajících se podmínek získání povolení nebo předpisů vztahujících se na výkon určité činnosti, měli být povinni o tom neprodleně uvědomit správní radu a příslušné dozorčí orgány;
17. nepovažuje za smysluplné nutit investory k tomu, aby podávali veřejná oznámení o skutečných nebo domnělých postupech při hlasování na valných hromadách;
18. je toho názoru, že institucionální investoři by měli být povinni formálně a veřejně objasnit každý krok, který se odchyluje od pravidel jednotného kodexu EU pro institucionální investory (postup „comply or explain“), který je třeba zavést; zdůrazňuje však, že odchylky jsou často nedostatečné nebo nejsou objasněny, a v takových případech by mělo být dodržování pravidel prosazováno pomocí sankcí;
19. je toho názoru, že by měla být usnadněna identifikace akcionářů s cílem prohloubit dialog mezi podniky a jejich akcionáři a omezit riziko zneužití spojené s tzv. empty voting;
20. žádá zavedení elektronické hlasování s cílem motivovat akcionáře k tomu, aby se zapojovali do podnikového řízení ve finančních institucích;
21. domnívá se, že všechny veřejné společnosti by měly mít možnost zvolit si ve svých stanovách, zda jejich akcionáři zůstanou v anonymitě nebo mají být jmenovitě identifikováni, a že v druhém případě musí být jejich skutečná identifikace zaručena zákonem;
22. domnívá se, že je nezbytné zavést na evropské úrovni jasně definovanou minimální normu, pokud jde o odpovědnost členů správních rad ve finančních institucích;
23. odkazuje s ohledem na odměňování a politiku odměňování ve finančních institucích na již

uskutečněná zákonná opatření, zejména na směrnici EU o kapitálových požadavcích (CRD III), která vstoupila v platnost dne 1. 1. 2011, a na směrnici o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II); vyzývá všechny členské státy, aby tyto právní předpisy provedly, přičemž dohledové pravomoci vykonává Komise a evropské orgány dohledu, a doporučuje, aby byla následně vyhodnocena jejich účinnost; domnívá se, že výše a zastoupení jednotlivých složek odměn musí vycházet z udržitelných a dlouhodobých obchodních úspěchů;

24. poukazuje na to, že během diskusí o třetí směrnici o kapitálových požadavcích souhlasily Komise a Rada s tím, že další návrhy předložené Evropským parlamentem by měly být řešeny v rámci balíčku opatření týkajících se správy a řízení podniku, a zdůrazňuje zejména své znepokojení nad tím, že akcionáři v současné době nemohou vykonávat a nevykonávají řádnou kontrolu politik odměňování ve finančních institucích;
25. trvá na tom, že k tomu, aby byli akcionáři schopni vykonávat řádný dohled nad politikou odměňování, je nezbytná úplná transparentnost, a to včetně zveřejnění počtu zaměstnanců, kteří obdrželi odměnu vyšší než 500 000 EUR, v pásmech po nejméně 500 000 EUR;
26. je toho názoru, že na členy správních rad by se měl vztahovat přísný zákaz vykonávat pro dotčenou finanční skupinu další činnost, zejména činnost poradenskou; na externí auditory rad by se měl vztahovat zákaz přijímat od finanční instituce kromě honoráře za provedení audit jakékoli platby za služby, neboť by to znamenalo porušení platných požadavků týkajících se nezávislosti a jiných etických aspektů;
27. je toho názoru, že by měla být povinně vypracovávána podrobná strategie v oblasti střetu zájmů (tzv. conflict of interest policy) týkající se různých bankovních činností, která by tvořila součást každoroční zprávy o činnosti finanční instituce, a vybízí k tomu, aby byla vyzkoušena možnost vypracovat v tomto ohledu kodex EU;
28. domnívá se, že i přes rozdílnost stávajících právních a ekonomických modelů je nezbytné harmonizovat obsah a konkrétní podobu pravidel Společenství týkajících se střetu zájmů, s cílem zajistit, aby se na nejrůznější finanční instituce vztahovala podobná pravidla, podle nichž musí uplatňovat ustanovení směrnice MiFID, směrnice o kapitálových požadavcích, směrnice o SKIPCP či směrnice Solventnost II.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	28.2.2011
Výsledek konečného hlasování	+: 19 -: 0 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Zbigniew Ziobro, Tadeusz Zwiefka
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Piotr Borys, Sergio Gaetano Cofferati, Sajjad Karim, Eva Lichtenberger, Toine Manders

1. 3. 2011

STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ

pro Hospodářský a měnový výbor

ke správě a řízení ve finančních institucích
(2010/2303(INI))

Navrhovatel: Othmar Karas

NÁVRHY

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje, že řádné fungování vnitřního trhu závisí na stabilitě finančního systému a – v souvislosti s tím – na důvěře, kterou evropští občané a spotřebitelé chovají k finančním institucím a transakcím; konstatuje, že dosavadní systémy odměňování vedly ke vzniku nepřiměřených struktur;
2. uznává, že finanční krize odhalila nedostatečnou účinnost stávajících zásad správy a řízení společností založených na metodě „dodržuj předpisy nebo podej vysvětlení“; domnívá se, že jsou nutná uskutečnitelná a právně závazná ustanovení pro správu a řízení společností;
3. je si vědom skutečnosti, že po skončení finanční krize se jasně ukázalo, že kvalita ochrany spotřebitelů a záruk v odvětví finančních služeb vyžaduje hmatatelné a rozhodné zlepšení, především pak v oblasti sledování a dohledu;
4. poukazuje na skutečnost, že finanční odvětví kvůli své zvláštní funkci v rámci hospodářství a celkové společenské odpovědnosti nese také zvláštní odpovědnost za solidní a udržitelné podnikové strategie, a proto je třeba odpovídajícím způsobem upravit i odměny; zdůrazňuje, že prémie by měly podporovat dlouhodobou výkonnost a potlačovat uvažování v krátkodobém časovém horizontu, aby se předešlo riskantnímu obchodování;
5. domnívá se, že finanční odvětví musí odpovídat potřebám reálné ekonomiky, přispívat k udržitelnému růstu a projevovat co největší společenskou odpovědnost;
6. podporuje cíl Komise změnit politiku odměňování v rámci finančních institucí, aby se omezila nepřiměřená ochota riskovat;

7. uznává, že strukturální přístupy se u členských států liší; podporuje takové kroky, které posilují správu a řízení společností v závislosti na jejich právní formě, velikosti, povaze, složitosti a modelu podnikání finanční instituce;
8. zdůrazňuje, že řádně spravovaná a řízená společnost by měla být odpovědná a transparentní vůči svým zaměstnancům, svým akcionářům a dalším zúčastněným stranám; znovu upozorňuje na to, že ředitelé finančních institucí musí mít při přijímání rozhodnutí na paměti dlouhodobé zájmy svých institucí, zákazníků a zaměstnanců s cílem minimalizovat rizika; toho lze dosáhnout pomocí právních předpisů, které všem regulovaným finančním institucím v Evropské unii ukládají, aby ve svých výročních zprávách popsaly svůj obchodní model a vysvětlily, do jaké míry je správní rada ochotna podstupovat rizika, a jaká rizika jsou dle jejich názoru spojena s prováděním obchodního modelu; zpráva by měla dále obsahovat popis opatření, která správní rada přijala, aby zajistila, že tato rizika budou kontrolována a řízena, a popis toho, jak je politika odměňování sladěna s prováděním obchodního modelu a s řízením rizik, která jsou s ním spojena, ze strany výkonného vedení;
9. důrazně připomíná, že řízení podniku a politiky odměňování musí respektovat a podporovat zásady stejných mezd a rovnosti v odměňování mezi ženami a muži, které jsou stanoveny ve Smlouvách a ve směrniciích EU;
10. souhlasí s tím, že je nezbytné posílit na úrovni EU opatření, jež zabraňují střetu zájmů, a to v zájmu zachování objektivitu a nezávislosti úsudku členů správních rad v sektorech zabývajících se bankovníctvím, obchody s cennými papíry a pojišťovnictvím;
11. je toho názoru, že vedoucí pracovníci a členové správních rad by měli nést reálnou a osobní odpovědnost a ručit za zavádění a uplatňování zásad správy a řízení na všech úrovních společnosti/korporace;
12. zdůrazňuje, že k tomu, aby byl finanční sektor schopen poskytovat likviditu, podporovat konkurenceschopnost a napomáhat hospodářskému růstu a tvorbě pracovních míst, musí podstupovat určité riziko, které je tomuto odvětví vlastní; dokonalé pochopení a posouzení rizika ze strany správní rady je naprosto nezbytné k tomu, aby bylo možné se v budoucnosti vyhnout další finanční krizi;
13. vítá změny v odměňování, které finanční instituce již zavedly a podle nichž je výplata odměn spojena s dlouhodobým úspěšným obchodováním a bude možná nejdříve po uplynutí tří let; navíc vítá skutečnost, že bude možné požadovat vrácení vyplacených odměn, pokud nebude dosaženo hospodářských cílů;
14. vyzývá Komisi, aby navrhla právní předpisy nebo obdobnou úpravu týkající se ustavení povinných výborů pro řízení rizik na úrovni správní rady a pravidla pro jejich složení a činnost; je toho názoru, že členové výborů pro řízení rizik by měli věnovat svým povinnostem dostatek času, aby byli schopni reálně vyhodnotit rizika spojená se složitými finančními nástroji;
15. naléhavě vyzývá Komisi, aby navrhla změny právních předpisů o finančních službách specifikované podle jednotlivých odvětví s cílem zajistit v politice odměňování konzistentnost mezi bankovními a nebankovními institucemi; rovněž vyzývá Komisi, aby

předložila legislativní návrhy v oblasti podnikového práva s cílem pomoci řešit otázky řízení podniků a zajistit konzistentnost politiky odměňování pro všechny typy společností;

16. vybízí institucionální akcionáře, aby se zapojili do dialogu s finančními institucemi ohledně zlepšování správy a řízení společností a řízení rizik s cílem dosáhnout dlouhodobé životaschopnosti finanční instituce; zastává názor, že přístupy založené na metodě „dodržuj předpisy nebo podej vysvětlení“, které měly podobu obecných pokynů, nezabránilly finanční krizi a ukázaly se jako neefektivní a že základem regulace správy a řízení společností musí být závazná pravidla doplněná právně nevynutitelnými předpisy, jako je mezinárodní kodex osvědčených postupů;
17. zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat přísnou politiku odměňování, jak ji stanoví směrnice o kapitálových požadavcích (CRD III)¹ a Solventnost II; a očekává, že toto i další již přijatá legislativní opatření budou od ledna 2011 rychle zaváděna do praxe; vyzývá Komisi, aby v roce 2014 zveřejnila hodnotící zprávu;
18. vyzývá členské státy, aby zavedly konkrétní opatření, která zajistí lepší zastoupení žen ve správních radách;
19. žádá, aby byla účinným způsobem uplatňována pravidla týkající se konzultací a účasti zaměstnanců zvolená v rámci směrnice 2001/86/ES², kterou se doplňuje statut evropské společnosti.

---

¹ Směrnice 2010/76/EU, Úř. věst. L 329, 14.12.2010, s. 3.

² Úř. věst. L 294, 10.11.2001, s. 22.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	28.2.2011
Výsledek konečného hlasování	+: 30 -: 0 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Pablo Arias Echeverría, Cristian Silviu Buşoi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Louis Grech, Małgorzata Handzlik, Philippe Juvin, Eija-Riitta Korhola, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Damien Abad, Cornelis de Jong, María Irigoyen Pérez, Constance Le Grip, Emma McClarkin, Antonyia Parvanova, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Olga Sehnalová, Wim van de Camp

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	16.3.2011
Výsledek konečného hlasování	+: 37 -: 3 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Burkhard Balz, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Pascal Canfin, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Rachida Dati, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Wolf Klinz, Philippe Lamberts, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Íñigo Méndez de Vigo, Ivari Padar, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Marianne Thyssen, Corien Wortmann-Kool
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Sophie Auconie, Elena Băsescu, Saïd El Khadraoui, Ashley Fox, Danuta Jazłowiecka, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Miguel Portas, Catherine Stihler
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	David Campbell Bannerman